

Gledé na kazavui poduk treba je, da se otrokom slehrna reč, ki se popisuje, tudi pokaže v resnici ali saj v podobi, za tega voljo naj si učitelj že pred ukom pripravi vse tiste reči, o katerih hoče govoriti, in oskrbi naj si že v ta namen osnovane bukve; *) kajti ni zadosti le popisovati, kake lastnosti naštevati, ampak otroci morajo tudi viditi vse to; tudi naj pripoveduje, čemu da so razne reči, kaj nam koristijo, kako nam utegnejo škodljive biti. Kazavni poduk je veliko bolj važen, kakor večina ljudi meni. Otroci vadijo se misliti, presojevati, si pridobijo razne zaumene, in koliko več si jih prisvojijo, toliko lažje bodo potem govorili in pisali; kajti le tisti more dati, ki ima. Kazavni poduk je tedaj podlaga k govoru in pismenosti.

(Dalje prti.)

Drobtinice prestavljenim in nastopnim učiteljem.

Spisal Fr. Govekar.

I.

Znano je, kako težko učenci, in kako radovedno pričakujejo vaščanje svojega novega učitelja. Vsaj je pa po vsi pravici on za nje imenitna oseba! Ako se pa že mora učitelj vselej in povsod modro in priljudno obnašati, je to posebno potrebno pri nastopu nove službe. Veliko mu lahko koristi prvi dan med učenci in starši za njegovo delovanje in spoštovanje, dosti pa mu tudi lahko škoduje za ves čas, ter ga lahko pripravi ob vso veljavo. Ni tedaj vse eno, ali se učitelj pri nastopu njegove nove službe tako, ali tako obnaša! Da bodeš, dragi sobrate, vselej in povsod lahko in dobro shajal, ravnaj se po teh le vodilih:

1. Oblači se, kolikor je le mogoče vselej svojemu stanu primerno in čedno; ogiblji se pa tudi vse smešne gizdavosti, ker otroci in vaščanje imajo za to dobre oči, in hitro zapazijo kaj spodtekljivega.

2. V govorjenji ne bodi preboječ ali sramožljiv, pa tudi ne nadležen in prederzen. Raji več poslušaj, kakor govori. Nič ni kaj dobro za učitelja, ako se ljudem že v prvi uri tako rekoč prodaja, da vedó, pri čim da so, koliko je vreden, in v čem jim dopade, v čem pa ne.

*) Der Anschauungs-Unterricht in Bildern. Nach dem Stoffe zur Anschauung in der Bibel für die österreichischen Volksschulen. Schulausgabe. Prag 1856. Verlag der J. G. Calvé'schen Buchhandlung.

3. Pa tudi od tistih, kateri se ti kažejo naj bolje prijatelje, se ne daj zapeljati; nikar jim precej vsega ne zaupaj, in ne bodi preodkritoserčen. Mnogo se jih je že tako hudo opeklo, in so to celo svoje življenje britko obžalovali; tudi bratovščine z nikomur prezgodaj ne sklepaj! Ne boj se, da si boš kaj škodoval, ako si lepo moder in ponižen. Pomisli pa tudi, da je vedno boljše za te, če si vsem vse, pa nikomur kaj posebnega.

4. Do učencev bodi sicer prijazen, vendar ne preprijazen. Koristnejše je za te, ako se učencem koj od začetka ves prav ne pokažeš, da ne vedo pri čem da so, — kakor pa, ako se jim koj vsega razodeneš, in jih svoje ljubezni in prijaznosti zagotavljaš, ter obljubuješ vse mehkeje z njimi ravnati od prejšnjega učitelja i. t. d. Sej ne veš, ali so tvoje ljubezni in prijaznosti vredni, in ali bi tvoja mehкота več ne škodovala, kakor koristila, posebno, ako so bili poprej bolj oestro strahovani. Boljše je, če se teden za tednom prijazno eden drugemu vedno bolj bližate. Tako modro ravnanje in obotavljenje ti bo pridobilo veljavo in spoštovanje pri vseh pametnih ljudeh, ako vidijo, da si dobro in premišljeno začel svojo službo.

5. Sploh pa bodi do vseh prijazen in priljuden, ne pa prevzeten ali sirov, pa tudi ne prezaupljiv. Vselej dobro premisli, prej ko si prijatla zbereš (ako ne moreš biti brez njega), ako si pa dobil pravega in zvestega prijatla, vari ga, kakor svoje oko; pa vendar ne pozabi, da je zmota kratka, dolgo — pa kesanje.

Pomenki

o slovenskem pisanji.

XL.

K. Ta je pa prehuda! Zaušnica moja — koga bi bila zadela? In — „Anmassung in der jüngsten Zeit“ — tega zase ohraniti ne morem. Tovarš, pomagaj!

Tovarš. To ste pravi Poljaki! Terdi Slovenci — pa vendar čutite že nevidne zaušnice! Da se vidoma ne sprimate, ustavim za letos vaše posvétovanja nekaj tudi za to, ker ste v svojem razgovarjanji o glasoviti nemški knjigi slovenskega pisanja dospeli do novega poglavja, nekaj pa, ker ravno zdaj gredó učenci spet na delo, in nama Jezičnik hudo hudo utegne očitati predolge počitnice. Čas je, dragi Učenec! da začneva, kjer sva jela praznovati.